

ODPORÚČANIA

ODPORÚČANIE KOMISIE (EÚ) 2018/1149

z 10. augusta 2018

týkajúce sa nezáväzných usmernení na identifikovanie oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí a iných rizík v dodávateľskom reťazci podľa nariadenia (EÚ) 2017/821

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 292,

keďže:

- (1) Zdroje prírodných nerastných surovín v oblastiach zasiahnutých konfliktom alebo vo vysokorizikových oblastiach majú veľký potenciál pre rozvoj, ale môžu byť príčinou sporu, ak príjmy z nich podnecujú vznik alebo podporujú pokračovanie násilného konfliktu a podkopávajú tak snahy o rozvoj, dobrú správu a právny štát. Pre zabezpečenie mieru, rozvoja a stability v uvedených oblastiach je nanajvýš dôležité preťať prepojenie medzi konfliktom a nelegálnou ťažbou nerastných surovín.
- (2) V snahe reagovať na takéto obavy sa v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/821 ⁽¹⁾ ustanovujú povinnosti náležitej starostlivosti v dodávateľskom reťazci dovozcov Únie dovážajúcich cín, tantal a volfrám, ich rudy a zlato s pôvodom v oblastiach zasiahnutých konfliktom a vo vysokorizikových oblastiach. Uvedené nariadenie sa bude uplatňovať od 1. januára 2021 (ďalej len „nariadenie“).
- (3) Oblasti zasiahnuté konfliktom a vysokorizikové oblasti sú na účely uvedeného nariadenia vymedzené ako oblasti v stave ozbrojeného konfliktu alebo nestabilné oblasti po konflikte, ako aj oblasti, ktoré majú slabú alebo neexistujúcu správu a bezpečnosť, ako sú zlyhávajúce štáty, v ktorých dochádza k rozsiahlemu a systematickému porušovaniu medzinárodného práva vrátane zneužívania ľudských práv.
- (4) V článku 14 ods. 1 daného nariadenia sa uvádza, že v záujme zabezpečenia prehľadnosti, zrozumiteľnosti a konzistentnosti medzi postupmi hospodárskych subjektov, najmä MSP, má Komisia vypracovať na základe konzultácií s Európskou službou pre vonkajšiu činnosť a OECD nezáväzná usmernenia pre hospodárske subjekty, v ktorých bude vysvetlené, ako najlepšie uplatňovať kritériá na identifikovanie oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí (ďalej len „usmernenia“).
- (5) V uvedenom článku sa takisto uvádza, že tieto usmernenia majú vychádzať z vymedzenia oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí stanoveného v danom nariadení a majú zohľadňovať usmernenie OECD o náležitej starostlivosti v tejto oblasti vrátane iných rizík v dodávateľskom reťazci, ktoré sú varovným signálom vymedzeným v príslušných dodatkoch k uvedenému usmerneniu.
- (6) Aby boli tieto usmernenia účinné, mala by sa v nich uvádzať všeobecná koncepcia náležitej starostlivosti v dodávateľských reťazcoch nerastných surovín a kovov spojených s oblastami zasiahnutými konfliktom a vysokorizikovými oblastami, a kroky, ktoré by mali spoločnosti podniknúť v tomto ohľade na účely identifikácie a riešenia rizík týkajúcich sa získavania cínu, tantalu, volfrámu a zlata.
- (7) Malo by sa pripomenúť, že požiadavky kladené podľa daného nariadenia na dovozcov Únie sa nevzťahujú len na kovy a nerastné suroviny s pôvodom v oblastiach zasiahnutých konfliktom a vo vysokorizikových oblastiach, ale aj na súvisiace riziká v hornej časti reťazca, pokiaľ ide napr. o obchodovanie a zaobchádzanie s nimi a ich vývoz.
- (8) V týchto usmerneniach by sa mali vysvetliť aj hlavné zásady identifikovania oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí špecificky na účely vykonávania daného nariadenia, pričom vymedzením a vysvetlením takýchto oblastí nie je dotknutá pozícia Únie týkajúca sa toho, čo možno pokladať za oblasti zasiahnuté konfliktom a vysokorizikové oblasti mimo kontextu daného nariadenia.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/821 zo 17. mája 2017, ktorým sa ustanovujú povinnosti náležitej starostlivosti v dodávateľskom reťazci dovozcov Únie dovážajúcich cín, tantal a volfrám, ich rudy a zlato s pôvodom v oblastiach zasiahnutých konfliktom a vo vysokorizikových oblastiach (Ú. v. EÚ L 130, 19.5.2017, s. 1).

- (9) Ťažiskom týchto usmernení by mal byť odkaz na príslušné informácie z otvorených zdrojov, ktoré môžu hospodárske subjekty využívať pri identifikovaní oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí, s pripomienkou, že príslušné zdroje sa aktualizujú s rozličnou periodicitou a mali by sa vhodným spôsobom dopĺňať informáciami z iných zdrojov.
- (10) Tieto usmernenia sa zaoberajú aj inými rizikami v dodávateľskom reťazci, ktoré sú varovným signálom, a ktoré by sa mali týkať miesta, dodávateľov a neobvyklých okolností obchodných operácií, a mali by sa zakladať na práci OECD v tejto oblasti.
- (11) V článku 14 ods. 2 daného nariadenia sa uvádza, že Komisia si vyžiada externý znalecký posudok, ktorý poskytne indikatívny, neúplný a pravidelne aktualizovaný zoznam oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí. Zoznam, ktorý sa má vypracovať, bude vychádzať z analýzy týchto usmernení externými expertmi a z iných existujúcich informácií okrem iného z akademickej obce a zo schém náležitej starostlivosti v dodávateľskom reťazci.
- (12) Tieto usmernenia sú nezáväzná a zodpovednosťou dovozcov Únie zostáva, aby dodržiavali povinnosti náležitej starostlivosti podľa daného nariadenia, pričom útvary Komisie zabezpečujú, aby tieto usmernenia boli po celý čas náležité,

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

1. Dovozcovia Únie s povinnosťami podľa nariadenia (EÚ) 2017/821 by sa mali riadiť nezáväznými usmerneniami uvedenými v prílohe k tomuto odporúčaníu. Ak sa budú riadiť usmerneniami, pomôže im to identifikovať oblasti zasiahnuté konfliktom a vysokorizikové oblasti a varovné signály zodpovedajúcim spôsobom tak, aby náležite spĺňali požiadavky uvedeného nariadenia od 1. januára 2021, keď sa začnú uplatňovať. Usmerneniami sa môžu riadiť aj iné subjekty, ktoré uplatňujú náležitú starostlivosť vo svojom dodávateľskom reťazci nerastných surovín.
2. Toto odporúčanie sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli 10. augusta 2018

Za Komisiu
Cecilia MALMSTRÖM
členka Komisie

PRÍLOHA

1. CIEĽ TÝCHTO USMERNENÍ

Nariadenie (EÚ) 2017/821 (ďalej len „nariadenie“), nadobudlo účinnosť 8. júna 2017 a od 1. januára 2021 sa uplatňuje sa na dovozcov Únie ⁽¹⁾ (vrátane okrem iného taviarní a rafinérií). Ako sa uvádza v prvom článku uvedeného nariadenia, nariadenie je navrhnuté tak, aby poskytovalo transparentnosť a istotu, pokiaľ ide o dodávateľské postupy dovozcov Únie získavajúcich zdroje z oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí.

Podľa článku 14 ods. 1 nariadenia je Európska komisia poverená úlohou vypracovať nezávislé usmernenia vo forme príručky pre hospodárske subjekty, v ktorej sa vysvetlí, ako najlepšie uplatňovať kritériá identifikácie *oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí*. V uvedenom článku sa takisto uvádza, že v usmerneniach bude zohľadnené usmernenie OECD o náležitej starostlivosti ⁽²⁾ v tejto oblasti vrátane ďalších rizík v dodávateľskom reťazci, ktoré sú tzv. *varovným signálom* vymedzeným v príslušných dodatkoch k uvedenému usmerneniu.

V rámci týchto usmernení:

- v ODDIELE 2 sa uvádza všeobecná *konceptia náležitej starostlivosti* v dodávateľských reťazcoch nerastných surovín s pôvodom v oblastiach zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastiach a sú v ňom uvedené *kroky*, ktoré by spoločnosti mali urobiť s cieľom identifikovať a riešiť riziká súvisiace so získaním cínu, tantalu, volfrámu a zlata.
- v ODDIELE 3 sa vysvetľujú kľúčové prvky *vymedzenia oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí* na účely daného nariadenia.
- v ODDIELE 4 je uvedený prehľad *informácií z otvorených zdrojov* s cieľom pomôcť spoločnostiam identifikovať oblasti zasiahnuté konfliktom a vysokorizikové oblasti, ako aj ďalšie riziká.
- v ODDIELE 5 sú uvedené informácie o iných ukazovateľoch možných rizík (alebo *varovné signály*) v dodávateľskom reťazci nerastných surovín, pokiaľ ide o miesto, dodávateľov a neobvyklé okolnosti obchodných operácií.

Cieľom usmernení je pomôcť dovozcom EÚ pri uplatňovaní postupov náležitej starostlivosti v ich dodávateľskom reťazci. Usmerneniami nie je dotknuté nariadenie (EÚ) 2017/821 a usmernenia nie sú právne záväzné.

Okrem toho je potrebné uviesť, že podľa článku 14 ods. 2 nariadenia si Komisia (následne) vyžiada externý znalecký posudok, ktorý poskytne indikatívny, neúplný a pravidelne aktualizovaný zoznam oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí. Tento zoznam bude založený na analýze týchto usmernení externými expertmi a na dostupných informáciách od (okrem iného) vlád, medzinárodných organizácií, akademickej obce a zo schém náležitej starostlivosti v dodávateľskom reťazci.

2. NÁLEŽITÁ STAROSTLIVOSŤ V DODÁVATEĽSKOM REŤAZCI NERASTNÝCH SUROVÍN – VŠEOBECNÁ KONCEPCIA A KROKY

2.1. Konceptia náležitej starostlivosti založenej na riziku

Spoločnosti podieľajúce sa na *ťažbe nerastných surovín, ich spracúvaní a obchodovaní s nimi* majú v *oblastiach zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastiach* potenciál vytvárať príjem, rast a prosperitu, zabezpečovať živobytie a podporovať miestny rozvoj. Zároveň sú však vystavené riziku, že prispievajú k významným negatívnym vplyvom (alebo sú s akýmito vplyvmi spájané) súvisiacim s ich činnosťou či rozhodnutiami v oblasti získavania nerastných surovín, a to vrátane ozbrojeného konfliktu a závažného porušovania ľudských práv. Z tohto pohľadu by spoločnosti mali uplatňovať náležitú starostlivosť založenú na riziku v rámci nepretržitého, aktívneho a reaktívneho procesu pevne začleneného do ich systému riadenia s cieľom zabezpečiť, aby úmyselne ani neúmyselne neprispievali k takýmto nežiaducim vplyvom, ani sa nedostali do súvislosti s nimi (či aby s nimi neboli ďalej spájané).

⁽¹⁾ V článku 2 písm. l) nariadenia (EÚ) 2017/821 sa stanovuje, že „dovozca Únie“ je každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá deklaruje nerastné suroviny alebo kovy, s cieľom prepustiť ich do voľného obehu v zmysle článku 201 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, 10.10.2013, s. 1) alebo akákoľvek fyzická či právnická osoba, v ktorej mene je takéto colné vyhlásenie podané, ako sa uvádza v údajových prvkoch 3/15 a 3/16 v súlade s prílohou B k delegovanému nariadeniu Komisie (EÚ) 2015/2446 z 28. júla 2015, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, pokiaľ ide o podrobné pravidlá, ktorými sa bližšie určujú niektoré ustanovenia Colného kódexu Únie (Ú. v. EÚ L 343, 29.12.2015, s. 1).

⁽²⁾ Usmernenie OECD o náležitej starostlivosti pre zodpovedné dodávateľské reťazce nerastných surovín z oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí (druhé vydanie, OECD 2013) tvorí rámec pre vykonávanie náležitej starostlivosti v dodávateľskom reťazci v súlade s nariadením (EÚ) 2017/821.

Vo všeobecnosti *náležitá starostlivosť založená na riziku* predstavuje kroky, ktoré by spoločnosti mali urobiť s cieľom identifikovať a riešiť skutočné alebo možné riziká vo svojom dodávateľskom reťazci nerastných surovín, aby zabránili akémukoľvek podieľaniu sa na nežiaducich vplyvoch (alebo ho zmiernili) súvisiacich s ťažbou a výrobou nerastných surovín, obchodovaním s nimi, ich spracovaním, zaobchádzaním s nimi a ich vývozom v spojitosti s oblasťami zasiahnutými konfliktom a vysokorizikovými oblasťami. Riziká sú vymedzené v súvislosti s potenciálne negatívnymi vplyvmi operácií danej spoločnosti, ktoré vplyvajú z *vlastných aktivít* spoločnosti alebo ktoré môžu priamo súvisieť s operáciami, výrobkami alebo službami prostredníctvom *obchodných vzťahov* tejto spoločnosti s tretími stranami vrátane dodávateľov a ostatných subjektov v dodávateľskom reťazci. Negatívne vplyvy môžu zahŕňať ujmu spôsobenú obyvateľom (t. j. vonkajšie vplyvy) alebo poškodenie dobrej povesti či právnu zodpovednosť spoločnosti (t. j. vnútorné vplyvy), prípadne obe tieto možnosti.

Spoločnosti môžu vo svojich dodávateľských reťazcoch nerastných surovín čeliť rizikám vzhľadom na to, že okolnosti ťažby nerastných surovín, ich produkcie, obchodovania alebo zaobchádzania s nimi alebo ich vývozu zo svojej povahy nesú vyššie riziko významných negatívnych vplyvov, medzi ktoré patrí financovanie alebo podnecovanie konfliktu, napomáhanie konfliktu alebo zhoršovanie jeho podmienok, ako sa uvádza v prílohe II k usmerneniu OECD o *náležitej starostlivosti a v dodatkoch k nemu*.

Spoločnosti by sa pre tieto riziká mali v *dobrej viere snažiť* identifikovať a posúdiť miesto, *dodávateľa alebo riziká súvisiace s okolnosťami* a zaviesť opatrenia týkajúce sa *náležitej starostlivosti* prispôbené osobitným požiadavkám takýchto rizík. *Náležitá starostlivosť* tiež môže pomôcť spoločnostiam, aby dodržiavali medzinárodné právo a vnútroštátne právne predpisy, vrátane tých, ktorými je upravený nezákonný obchod s nerastnými surovinami, ako aj sankcie Organizácie Spojených národov a rozhodnutia EÚ založené na Zmluve o Európskej únii (Zmluva o EÚ) a Zmluve o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), a to najmä reštriktívne opatrenia podľa článku 215 ZFEÚ.

Celkovým cieľom nariadenia, ktoré vychádza zo zásad stanovených v usmernení OECD, je umožniť rozvoj bezpečných, transparentných a overiteľných dodávateľských reťazcov nerastných surovín a zabezpečiť, uľahčiť a presadzovať zodpovedný dovoz nerastných surovín a kovov do EÚ z oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí tak, aby sa dovozcovia nepodieľali na ozbrojených konfliktoch a súvisiacom porušovaní ľudských práv, ale aby naopak prispievali k hospodárskemu rozvoju a živobytiu miestnych spoločenstiev.

2.2. Náležitá starostlivosť – rámec piatich krokov

Náležitá starostlivosť založená na riziku, ako ju odporúča usmernenie OECD o *náležitej starostlivosti*, sa opiera o *päť krokov*, ktoré sú všetky zakotvené aj vo nariadení.

Spoločnosti v dodávateľskom reťazci by mali:

- *Zaviesť dôkladný systém riadenia a prijať a dodávateľom a verejnosti zrozumiteľne sprostredkovať* svoju politiku týkajúcu sa nerastných surovín a kovov, ktoré by mohli pochádzať z oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí. Znamená to tiež určiť skutkové okolnosti súvisiace s ťažbou, prepravou, zaobchádzaním, obchodovaním, spracovaním, tavením, rafinovaním a zlievaním, výrobou alebo predajom výrobkov, ktoré obsahujú nerastné suroviny z oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí. (Článok 4 nariadenia)
- *Identifikovať a posúdiť skutočné alebo možné riziká v dodávateľskom reťazci* ⁽¹⁾. (Článok 5 ods. 1 písm. a) nariadenia)
- *Vypracovať a vykonávať stratégiu reakcie na identifikované riziká* s cieľom odvrátiť ich alebo zmierniť na základe prijatia a realizácie plánu riadenia rizík. To môže viesť k rozhodnutiu *pokračovať v obchodovaní a súbežne sa usilovať o zmiernenie rizika, dočasne pozastaviť obchodovanie* a zároveň sa neustále snažiť o zmiernenie rizika alebo *prerušiť spoluprácu s dodávateľom*, a to buď po neúspešných pokusoch o zmiernenie, alebo ak dodávateľ závažným spôsobom porušuje ľudské práva (napr. využíva najhoršie formy detskej práce, nútenú prácu a mučenie), prípadne poskytuje priamu alebo nepriamu podporu nešťatným ozbrojeným skupinám. (Článok 5 ods. 1 písm. b) nariadenia)
- *Vykonať alebo získať nezávislý externý audit* činností, procesov a systémov spoločnosti, ktoré sa používajú pri uplatňovaní postupov *náležitej starostlivosti* v dodávateľskom reťazci v určených bodoch dodávateľského reťazca, najmä pokiaľ ide o postupy *náležitej starostlivosti* taviarní a rafinérií. (Článok 6 nariadenia)
- *Zverejňovať správy o politikách a postupoch* *náležitej starostlivosti* v dodávateľskom reťazci s cieľom vybudovať dôveru verejnosti v opatrenia, ktoré spoločnosti prijímajú. (Článok 7 nariadenia)

⁽¹⁾ Riziká uvedené v prílohe II k usmerneniu OECD o *náležitej starostlivosti* vrátane rizík, na ktoré upozorňujú varovné signály vymedzené v dodatkoch k usmerneniu.

3. VYSVETLENIE VYMEDZENIA OBLASTÍ ZASIAHNUTÝCH KONFLIKTOM A VYSOKORIZIKOVÝCH OBLASTÍ

Vymedzenie oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí použité v nariadení je v súlade s usmernením OECD o náležitej starostlivosti, pokiaľ ide o charakteristiku takýchto oblastí, a nie je ním dotknutá pozícia EÚ k tomu, ktoré oblasti možno považovať za oblasti zasiahnuté konfliktom a vysokorizikové oblasti mimo kontextu nariadenia. Toto vymedzenie je určené výlučne na účely náležitej starostlivosti v dodávateľskom reťazci kovov a nerastných látok v rozsahu pôsobnosti nariadenia a je koncipované tak, aby bolo praktické, dôkladné a ľahko pochopiteľné pre spoločnosti.

Vymedzenie oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí v nariadení (článok 2 písm. f)):

„oblasti v stave ozbrojeného konfliktu alebo nestabilné oblasti po konflikte, ako aj oblasti, ktoré majú slabú alebo neexistujúcu správu a bezpečnosť, ako sú zlyhávajúce štáty, v ktorých dochádza k rozsiahlemu a systematickému porušovaniu medzinárodného práva vrátane zneužívania ľudských práv“.

Vo vymedzení sú zohľadnené niektoré *klúčové zásady* stanovené v medzinárodnom práve vrátane „stavu ozbrojeného konfliktu“, „nestability po konflikte“ a „zlyhávajúcich štátov“. Tieto zásady sú priblížené a vysvetlené ďalej s cieľom uľahčiť ich praktické pochopenie, ktoré je súčasťou zodpovedného riadenia dodávateľského reťazca zo strany spoločností.

Tieto *klúčové zásady* by mali umožňovať jednoduché prepojenie s *informáciami z otvorených zdrojov* o situácii na mieste v oblastiach zasiahnutých konfliktom a vo vysokorizikových oblastiach a pomôcť spoločnostiam pri všeobecnejšej identifikácii rizík v ich dodávateľskom reťazci i možného vplyvu ich operácií (pozri oddiel 4).

Je potrebné pripomenúť, že náležitá starostlivosť v dodávateľskom reťazci, ktorú predpokladá nariadenie (ako aj usmernenie OECD o náležitej starostlivosti) súvisí s identifikáciou a posudzovaním rizík negatívnych vplyvov určitých obchodných operácií a vzťahov týkajúcich sa kovov a nerastných surovín, ktoré majú pôvod v oblastiach zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastiach alebo sa cez ne prepravujú (pričom tieto oblasti môžu byť *na nižšej ako štátnej úrovni*). Informácie *súvisiace s danou krajinou* môžu poskytnúť obraz o súvislostiach s cieľom určiť všeobecnú úroveň potrebnej starostlivosti.

Hlavný prvok vymedzenia	Vysvetlenie
Stav ozbrojeného konfliktu	<p><i>Existencia ozbrojeného konfliktu, rozšírené násilie alebo iné riziká ujmy spôsobenej obyvateľom</i> podľa opisu v medzinárodnom humanitárnom práve, ktorým sa upravuje vedenie ozbrojeného konfliktu bojujúcimi stranami. Ozbrojený konflikt môže mať rôzne podoby, napríklad konflikt medzinárodnej alebo vnútroštátnej povahy, ktorý môže zahŕňať dva alebo viac štátov, alebo to môžu byť vojny za oslobodenie alebo povstania či občianske vojny atď.</p> <p>Osobitné usmernenie týkajúce sa „stavu ozbrojeného konfliktu“ je uvedené v <i>Ženevských dohovoroch z roku 1949</i> a zahŕňa všetky prípady <i>vypovedania vojny</i> alebo <i>iného ozbrojeného konfliktu</i>, ku ktorým môže dôjsť medzi dvomi alebo viacerými stranami, dokonca aj vtedy, keď jedna zo strán neuzná vojnový stav; všetky prípady <i>častočnej alebo úplnej okupácie</i> územia jednej strany, aj vtedy, keď sa okupácia nestretla so žiadnym ozbrojeným odporom. Podľa dodatkového <i>Protokolu II (1977)</i> k Ženevským dohovorom z roku 1949 <i>nejde</i> o situácie <i>vnútorných nepokojov a napätia</i>, ako sú vzbury, izolované a sporadické akty násilia a ďalšie činy podobnej povahy.</p>
<p>Nestabilné oblasti po konflikte</p> <p>Oblasti, ktoré majú slabú alebo neexistujúcu správu a bezpečnosť, ako sú zlyhávajúce štáty, a oblasti, v ktorých dochádza k rozsiahlemu a systematickému porušovaniu medzinárodného práva vrátane zneužívania ľudských práv.</p>	<p><i>Nestabilné oblasti po konflikte</i> sú oblasti, v ktorých došlo k zastaveniu aktívnych prejavov nepriateľstva a ktoré sú v stave <i>nestability</i>, čo znamená, že daný región alebo oblasť <i>nemá dostatočnú kapacitu na plnenie základných funkcií správy vecí verejných</i> a nedokáže nadväzovať vzájomné konštruktívne vzťahy v spoločnosti z dôvodu predchádzajúceho konfliktu. Takéto oblasti sú zraniteľnejšie vnútornými alebo vonkajšími otrasmami, ako sú hospodárske krízy alebo prírodné katastrofy. V týchto prípadoch, ako aj v prípadoch uvedených v následnom odseku vymedzenia (t. j. oblasti, ktoré majú slabú alebo nemajú žiadnu správu a bezpečnosť), sa hospodárske subjekty musia presvedčiť, že <i>buď</i> inštitúcie sú slabé, <i>alebo</i> správa vecí verejných neexistuje a dochádza k rozsiahlemu a systematickému porušovaniu medzinárodného práva a zneužívaniu ľudských práv, aby mohli určiť, či daná oblasť predstavuje oblasť zasiahnutú konfliktom a vysokorizikovou oblasťou. To znamená, že podmienka porušovania medzinárodného práva je <i>kumulatívna</i> podmienka k podmienkam nestabilných oblastí po konflikte a oblastí, ktoré majú slabú alebo nemajú žiadnu správu a bezpečnosť. V druhom prípade by ako dôkaz o chýbajúcej správe slúžilo napríklad to, že nie je stanovený formálny postup vydávania ťažobných povolení.</p>

Hlavný prvok vymedzenia	Vysvetlenie
Zlyhávajúce štáty	„Zlyhávajúci štát“ je príkladom situácie extrémnej inštitucionálnej slabosti. V prípade zlyhávajúceho štátu dochádza k deštrukcii mocenských štruktúr a autority, kolapsu práva a poriadku a neexistujú inštitúcie schopné zastupovať štát.

4. INFORMÁCIE Z OTVORENÝCH ZDROJOV NA ÚČELY IDENTIFIKÁCIE OBLASTÍ ZASIAHNUTÝCH KONFLIKTOM A VYSOKORIZIKOVÝCH OBLASTÍ

Súčasťou tohto oddielu je indikatívny a neúplný zoznam, ktorý spoločnostiam pomôže identifikovať oblasti zasiahnuté konfliktom a vysokorizikové oblasti. Na základe pochopenia vnútroštátnej a regionálnej situácie, ako aj možných rizík v oblastiach pôsobenia alebo získavania zdrojov budú schopné lepšie zodpovedajúcim spôsobom prispôsobiť svoje úsilie v oblasti náležitej starostlivosti. Všeobecnejšie informácie o konkrétnych krajinách môžu byť tiež prínosné pri posudzovaní hodnovernosti údajných pochybení.

Informácie z otvorených zdrojov uvedené v zozname sú zoskupené podľa kľúčových prvkov zahrnutých do vymedzenia oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí (pozri oddiel 3):

- KONFLIKT – informácie umožňujú posúdenie toho, či sa oblasť nachádza v „stave ozbrojeného konfliktu“ alebo či ide o „nestabilnú oblasť po konflikte“.
- SPRÁVA – informácie umožňujú posúdenie, do akej miery majú oblasti slabú alebo nemajú žiadnu správu vecí verejných a bezpečnosť.
- ĽUDSKÉ PRÁVA – informácie umožňujú posúdenie toho, či v oblasti dochádza k rozsiahlemu a systematickému porušovaniu medzinárodného práva vrátane zneužívania ľudských práv⁽¹⁾.

Súčasťou zoznamu uvedeného v oddiele 4.2 sú okrem toho zdroje informácií o zdrojoch nerastných surovín v záujme poskytnutia kontextu.

4.1. Ako najlepšie používať zdroje informácií

Zdroje informácií uvedené v zozname majú nekomerčnú povahu, t. j. ich odber nie je spolplatnený ani podmienený žiadnym finančným príspevkom. Spoločnosti by mali posúdiť, či zdroje, ktoré používajú, poskytujú aktuálne informácie. V nariadení sa stanovuje, že Komisia si okrem týchto usmernení vyžiada externý znalecký posudok, ktorý poskytne indikatívny, neúplný a pravidelne aktualizovaný zoznam oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí. Útvary Európskej komisie zabezpečia, že spolu s týmto externým odborným posudkom bude náležite aktualizovaný zoznam zdrojov informácií s cieľom zabezpečiť jeho neustálu relevantnosť.

Doplňujúce zdroje všeobecnejšej povahy (niektoré z nich nie sú výslovne uvedené v ďalej uvedenom zozname), do ktorých je vhodné nahliadnúť, zahŕňajú geologické prieskumy s informáciami o zdrojoch nerastných surovín (britské a americké geologické prieskumy), informačný systém Európskej komisie pre suroviny, webové lokality popredných organizácií, ktoré sa venujú tejto oblasti, ako sú správy o jednotlivých krajinách Ministerstva zahraničných vecí USA (správa vecí verejných a ľudské práva), správy uverejnené jednotlivými inštitúciami OSN [vrátane Rady pre ľudské práva, Úradu Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov (UNHCR), Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva (OHCHR), UNICEF, Rozvojového programu Organizácie Spojených národov (UNDP), Medzinárodnej organizácie práce (ILO) a Medzinárodnej organizácie pre migráciu (IOM)] a ostatnými príslušnými organizáciami občianskej spoločnosti, napríklad Amnesty International, Global Witness, Human Rights Watch a IMPACT [bývalá organizácia Partnerstvo Afrika – Kanada (Partnership Africa Canada)]. Spoločnosti si taktiež môžu vyhľadať konkrétnejšie miestne a aktuálne informácie na webových lokalitách iných organizácií a zo zdrojov informácií, ako je Medzinárodný výbor Červeného kríža, Index spravovania prírodných zdrojov (Natural Resource Governance Index), Index svetového mieru (Global Peace Index) atď.

Bolo by vhodné nahliadnúť aj do vnútroštátnych alebo regionálnych zdrojov informácií. Vnútroštátne/regionálne zdroje, ku ktorým je občas náročnejší prístup, umožňujú hlbšie oboznámenie sa so situáciou v konkrétnej oblasti v porovnaní so súhrnnými informáciami za celú krajinu.

Spoločnosti môžu pri nahliadaní do týchto zdrojov postupovať takto:

1. Na základe informácií v rámci dodávateľského reťazca uchovávaných v ich systéme riadenia (krok 1 rámca piatich krokov, pozri oddiel 2) by sa mali najskôr snažiť určiť zemepisné oblasti, z ktorých získavajú zdroje nerastných surovín, obchodujú a zaobchádzajú s nimi a prepravujú ich, aby pochopili súvislosti, v akých sa uskutočňuje ťažba a obchodovanie, a identifikovali súvisiace riziká.

⁽¹⁾ Pokiaľ ide o vymedzenie ľudských práv, pozri Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd; https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_SLK.pdf.

2. Na tento účel si môžu vyhľadať informácie v otvorených zdrojoch (t. j. analytických zdrojoch, mapách/tabuľkách a spravodajských článkoch) uvedených ďalej, z hľadiska troch kľúčových prvkov vymedzenia oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí (t. j. konflikt, správa a ľudské práva), aby pochopili politické a bezpečnostné súvislosti a identifikovali a posúdili možné riziká negatívnych vplyvov ich dodávateľského reťazca v porovnaní s politikou dodávateľského reťazca, ktoré musia byť konzistentné s prílohou II k usmerneniu OECD, a varovné signály stanovené v dodatkoch k nemu.
3. V prípade, že ďalej uvedené zdroje obsahujú protirečivé alebo nepresvedčivé informácie, spoločnosti by mali postupovať obozretne, než pri danej oblasti upustia od postupov intenzívnejšej náležitej starostlivosti. Je potrebné opätovne zdôrazniť, že povinnosť náležitej starostlivosti je úzko spätá nielen s krajinou alebo oblasťou pôvodu nerastnej suroviny, ale aj s identifikáciou a riešením skutočných alebo možných rizík s cieľom predísť negatívne vplyvu operácií (alebo ho zmierniť) pri konkrétnom získavaní zdrojov, obchodovaní a obchodných vzťahoch, ako aj iných okolností súvisiacich s činnosťou spoločnosti.
4. Zdroje uvedené ďalej sa aktualizujú s rôznou periodicitou, a hoci sú relevantné, nemusia byť vždy presné. Mali by sa teda používať v kombinácii s ďalšími zdrojmi a dopĺňať o ďalšie zdroje (podľa okolností). Len čo bude k dispozícii spomínaný indikatívny, neúplný a pravidelne aktualizovaný zoznam oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí, ktorý majú zostaviť externí odborníci, posluží ako ďalší zdroj informácií.

4.2. Zoznam otvorených zdrojov informácií

Predmet posúdenia	Pokrytie	Otvorené zdroje	Obsah zdrojov
KONFLIKT	Celý svet	Analytické zdroje	
		Barometer konfliktov – Heidelbergský inštitút (Heidelberg Conflict Barometer) http://www.hiik.de/?lang=en/	Analýza najnovších celosvetových konfliktov vo forme textov a grafiky; samostatné kapitoly venované regiónom a jednotlivým krajinám
		Projekt Ženevskej akadémie: vláda práva v ozbrojených konfliktoch (Rule of Law in Armed Conflicts) http://www.rulac.org/	Databáza a analýzy informujúce o vykonávaní medzinárodného práva v ozbrojených konfliktoch vo svete (celosvetové pokrytie a stručné prehľady)
		Projekt posúdenia kapacít – Celosvetový prehľad núdzových situácií https://www.acaps.org/countries/	Svetová mapa a analýza situácie v konkrétnych krajinách poskytuje prehľad a analýzu krajín, ktoré sa nachádzajú v „znepokojivej situácii“, situácii „humanitárnej krízy“ a „vážnej humanitárnej krízy“.
		Mapy alebo tabuľky	
		Program univerzity v Uppsale týkajúci sa údajov o konfliktoch – Georeferenčný súbor údajov o udalostiach http://www.ucdp.uu.se/ged/	Interaktívna mapa udalostí organizovaného násillia založená na spravodajských zdrojoch; obsahuje údaje o počte obetí, druhu násillia (štátne, neštátne, jednostranné), používateľ má možnosť priblíženia na úroveň jednotlivých udalostí
		CrisisWatch http://www.crisisgroup.org	Aktuálny stav najvýznamnejších situácií konfliktu/možného konfliktu na svete; interaktívna mapa a databáza umožňujúca posúdiť situáciu v prípadoch vybraných krajín v období rokov 2003 – 2018
		Globálny mierový index http://www.visionofhumanity.org	Interaktívna mapa, ktorá posudzuje svetový mier podľa kvalitatívnych a kvantitatívnych ukazovateľov (bezpečnostní úradníci a polícia, politická nestabilita, organizovaný konflikt, zamestnanci ozbrojených zložiek atď.)

Predmet posúdenia	Pokrytie	Otvorené zdroje	Obsah zdrojov
		Najväčšie prípady politického násilia http://www.systemicpeace.org	Mapy a tabuľky znázorňujúce prípady ozbrojeného konfliktu (vrátane obetí) vo svete v období rokov 1946 – 2017
	Regionálne	Údaje o miestach a udalostiach ozbrojených konfliktov http://www.acleddata.com/	Správy a analýzy vývoja konfliktov vrátane mesačných aktualizácií údajov o politickom násilí v Afrike, na Blízkom východe a v Ázii na základe údajov v reálnom čase a analýza súčasného i minulého vývoja v konkrétnych štátoch
		Medzinárodná mierová informačná služba – Mapovanie konfliktov http://ipisresearch.be/	Mapy Konžskej demokratickej republiky (konflikt/nerastné suroviny z konfliktných oblastí), Stredoafrickej republiky, Sudánu – Južného Sudánu (sporné oblasti, incidenty, prírodné zdroje, vzdelávanie, komunitné násilie, vnútroštátne a medzištátne násilie); k dispozícii je analýza máp
		Medzinárodná asociácia pre cín https://www.internationaltin.org/ http://www.itsci.org/	Iniciatíva dodávateľského cínu (Tin Supply Chain Initiative – iTSCi) poskytuje správy s posúdením bezpečnostnej situácie ťažobných lokalít v Rwande, východných provinciách Konžskej demokratickej republiky, Burundi a Ugande.
		Konflikty týkajúce sa ťažby v Latinskej Amerike http://ejatlas.org/featured/mining-latam	Atlas environmentálnej spravodlivosti dokumentuje a katalogizuje sociálny konflikt z hľadiska otázok ochrany životného prostredia na účely kontextových informácií.
SPRÁVA	Celý svet	Svetové ukazovatele správy vecí verejných http://info.worldbank.org/governance/wgi	Súbor údajov s aktuálnymi agregovanými a jednotlivými ukazovateľmi správy vecí verejných pre konkrétne krajiny, šesť rozmerov správy vecí verejných; správy s údajmi o jednotlivých krajinách so zhrnutiami ukazovateľov pre jednotlivé krajiny
		Index nestabilných štátov http://ffp.statesindex.org	Index sa zameriava na ukazovatele rizika, pričom vychádza zo spravodajských článkov a správ.
		Index vnímania korupcie http://www.transparency.org/research/cpi/overview	Index vnímanej korupcie v krajinách
		Inštitút pre správu národných zdrojov https://resourcegovernance.org/	Informácie o konkrétnych krajinách a porovnávacie analýzy k otázkam týkajúcim sa spravovania prírodných zdrojov
ĽUDSKÉ PRÁVA	Celý svet	Rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN http://www.un.org/en/sc/documents/resolutions	Rezolúcie BR OSN každý rok poskytujú užitočný opis politickej a bezpečnostnej situácie v krajinách v znepokojivej situácii.
		Rada OSN pre ľudské práva http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/Pages/AboutCouncil.aspx	Globálne pravidelné prehľady
		Úrad vysokého komisára OSN pre ľudské práva http://www.ohchr.org/EN/pages/home.aspx	Informácie o otázkach ľudských práv v konkrétnych krajinách

Predmet posúdenia	Pokrytie	Otvorené zdroje	Obsah zdrojov
		Rozvojový program Organizácie Spojených národov – Ukazovatele medzinárodného ľudského rozvoja – Profily krajín http://hdr.undp.org/en/countries	Výročné správy o ľudských právach v jednotlivých krajinách, celosvetové pokrytie
		Amnesty International https://www.amnesty.org/en/countries/	
		Global Witness https://www.globalwitness.org/en-gb/	
		Human Rights Watch https://www.hrw.org/	
		Bane a komunity http://www.minesandcommunities.org/	Spravodajské články a analýzy ťažby na celom svete a jej vplyvov; kategorizované podľa témy, krajiny, spoločnosti a nerastných surovín
ZDROJE A PRODUKCIA NERASTNÝCH SUROVÍN	Celý svet	Britský geologický prieskum https://www.bgs.ac.uk/mineralsuk/statistics/worldStatistics.html	Správy týkajúce sa jednotlivých krajín o medzinárodných štatistikách a informáciách v oblasti nerastných surovín
		Geologický prieskum USA http://minerals.usgs.gov/minerals/pubs/country/	Správy jednotlivých krajín o medzinárodných štatistikách a informáciách v oblasti nerastných surovín
		Informačný systém EÚ o surovinách http://rmis.jrc.ec.europa.eu/	Informácie o produkcii, obchodných tokoch a politike v súvislosti so surovinami

Predpokladá sa, že okrem uvedených otvorených zdrojov informácií budú k dispozícii doplňujúce relevantné informácie OECD na identifikáciu oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí (<http://www.oecd.org/corporate/mne/mining.htm>). Riziká súvisiace s humanitárnymi krízami a katastrofami môžu tiež poskytnúť súvisiace informácie a poukázať na oblasti, v ktorých môžu vzplanúť ozbrojené konflikty. V tejto súvislosti je užitočným zdrojom projekt INFORM (projekt vzájomnej spolupráce medzi Medziagentúrnym stálym výborom a Európskou komisiou; <http://www.inform-index.org>). Dalším užitočným nástrojom v tejto súvislosti je Globálny index rizika konfliktov (*Global Conflict Risk index*, databáza dôkazov z otvorených zdrojov na pomoc pri rozhodovaní o rizikách dlhodobých konfliktov, ktorú vypracovalo Spoločné výskumné centrum Európskej komisie; <http://conflictrisk.jrc.ec.europa.eu/>).

Európska komisia zároveň pomôže malým a stredným podnikom v ich snahe zavádzať a vykonávať politiky zodpovedného získavania nerastných surovín prostredníctvom programu COSME, ktorý by sa mal podľa predpokladov čiastočne vzťahovať na identifikáciu oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí podľa nariadenia (EÚ) 2017/821.

5. POSÚDENIE RIZIKA DODÁVATELSKÝCH REŤAZCOV NERASTNÝCH SUROVÍN – VAROVNÉ SIGNÁLY, KTORÉ POUKAZUJÚ NA POTREBU INTENZÍVNEJŠEJ NÁLEŽITEJ STAROSTLIVOSTI

5.1. Úvod k varovným signálom a všeobecné informácie

Postup náležitej starostlivosti uvedený v nariadení a usmernení OECD o náležitej starostlivosti sa *neobmedzuje na identifikáciu a zmiernenie rizík v súvislosti s pôvodom a prepravou nerastných surovín v oblastiach zasiahnutých konfliktom a vo vysokorizikových oblastiach*. Spoločnosti majú zväziť a poskytnúť informácie o rizikách podľa usmernenia OECD o náležitej starostlivosti v súvislosti s obchodovaním a zaobchádzaním s nerastnými surovinami a s ich vývozom v hornej časti dodávateľského reťazca a *neobyklými okolnosťami*.

V tejto súvislosti je v dodatkoch k usmerneniu OECD o náležitej starostlivosti uvedený zoznam tzv. *varovných signálov*, ktoré poukazujú na potrebu *intenzívnejšej náležitej starostlivosti* vrátane zberu *doplňujúcich informácií prostredníctvom systému riadenia spoločnosti*, a to najmä v týchto situáciách:

A. *Varovné signály týkajúce sa miest pôvodu a tranzitu nerastných surovín*

- ak majú nerastné suroviny pôvod v oblasti zasiahnutej konfliktom alebo vysokorizikovej oblasti alebo sa cez takúto oblasť prepravujú;
- ak sa udáva, že nerastné suroviny majú pôvod v krajine, o ktorej je známe alebo sa o nej odôvodnene predpokladá, že cez ňu tranzitujú nerastné suroviny z oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí;
- ak sa udáva, že nerastné suroviny majú pôvod v krajine, ktorá má obmedzené známe zdroje alebo zásoby nerastných surovín, možné zdroje alebo očakávané úrovne produkcie dotknutej nerastnej suroviny (t. j. deklarované objemy nerastných surovín z tejto krajiny nezodpovedajú jej známym zásobám surovín alebo očakávaným úrovňam produkcie).

Pri každom z týchto varovných signálov týkajúcich sa miesta, predovšetkým v prípade slabej alebo neexistujúcej správy vecí verejných sa riziko zvyšuje, ak sa nedostatočne presadzujú zákony o boji proti praniu špinavých peňazí, zákony o boji proti korupcii, colné kontroly a iné príslušné právne predpisy o štátnom dohľade; ak fungujú systémy neformálneho bankovníctva a ak sa vo veľkom rozsahu používa hotovosť.

B. *Varovné signály týkajúce sa dodávateľov*

- ak dodávatelia alebo iné známe spoločnosti v hornej časti dodávateľského reťazca pôsobia na jednom z vyššie uvedených miest pôvodu a tranzitu nerastných surovín, na ktoré sa vzťahujú varovné signály, alebo ak majú akcionárske alebo iné podiely v spoločnostiach dodávateľov nerastných surovín z jedného z vyššie uvedených miest pôvodu alebo tranzitu nerastných surovín, na ktoré sa vzťahujú varovné signály;
- ak je známe, že dodávatelia alebo iné známe spoločnosti v hornej časti dodávateľského reťazca v posledných 12 mesiacoch získavali nerastné suroviny z miesta pôvodu a tranzitu nerastných surovín, na ktoré sa vzťahujú varovné signály;
- pokiaľ ide o zlato: ak zlato údajne pochádza z recyklovateľných/odpadových alebo zmiešaných zdrojov a bolo rafinované v krajine, o ktorej je známe alebo sa o nej odôvodnene predpokladá, že cez ňu tranzituje zlato z oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí.

C. *Okolnosti, ktoré vyvolávajú varovné signály*

- ak sa zistili *anomálie alebo neobvyklé okolnosti* na základe informácií zozbieraných systémom riadenia spoločnosti, ktoré vzbudzujú odôvodnené podozrenie, že nerastné suroviny môžu prispievať ku konfliktu alebo závažnému zneužívaniu spojenému s ich ťažbou a prepravou alebo obchodovaním s nimi.

5.2. **Identifikácia konkrétnych varovných signálov a zabezpečenie primeranej náležitej starostlivosti**

Po identifikácii varovných signálov uvedených v oddiele 5.1 v rámci posúdenia rizík by spoločnosti mali vykonať hĺbkové preskúmanie súvislostí všetkých týchto varovných signálov, a to zozbieraním doplňujúcich informácií prostredníctvom systému riadenia danej spoločnosti a zabezpečením náležitého zohľadnenia zodpovedajúcich rizík.

Ako sa zdôrazňuje v usmernení OECD o náležitej starostlivosti, náležitá starostlivosť je založená na riziku a progresívnom prístupe, čo znamená, že spoločnosti musia zaviesť vhodné systémy a postupy riadenia, zmapovať faktické okolnosti v rámci dodávateľského reťazca a identifikovať riziká, ktoré môžu viesť k tomu, že zintenzívnia náležitú starostlivosť.

Toto usmernenie by malo pomôcť spoločnostiam získať príslušné informácie o situáciách vyvolávajúcich varovné signály a adekvátne prispôsobiť náležitú starostlivosť. Je potrebné uviesť, že uvedené zdroje informácií sa aktualizujú s rôznou periodicitou, a hoci sú relevantné, nemusia byť vždy presné. Mali by sa teda používať v kombinácii s ďalšími zdrojmi a dopĺňať o ďalšie zdroje (podľa okolností).

A. *Varovné signály týkajúce sa miest pôvodu a tranzitu nerastných surovín*

- *Varovný signál: Nerastné suroviny majú pôvod v oblastiach zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastiach alebo sa cez takéto oblasti prepravujú.*

Intenzívnejšia náležitá starostlivosť sa vyžaduje vtedy, keď majú nerastné suroviny pôvod v oblastiach zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastiach alebo sa cez takéto oblasti prepravovali. Identifikácia takýchto oblastí je opísaná v oddiele 4 usmernení.

- *Varovný signál: Ak sa uvádza, že nerastné suroviny majú pôvod v krajine, o ktorej je známe alebo sa o nej opodstatnene predpokladá, že cez ňu tranzitujú nerastné suroviny z oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí.*

Spoločnosti by mali posúdiť, do akej miery sú relevantné tieto aspekty:

- Je potrebné preskúmať *správu vecí verejných a iné otázky týkajúce sa krajiny* s cieľom stanoviť, do akej miery majú krajiny alebo oblasti pod kontrolou svoje hranice a disponujú vhodnými vnútornými mechanizmami presadzovania pri zabezpečení spoľahlivej a zdokumentovanej výsledovateľnosti obchodu s nerastnými surovinami na boj proti rizikám súvisiacim s tranzitom v prípade slabej správy vecí verejných.

Ukazovatele	Zdroje informácií ⁽¹⁾
— Deklarovaná krajina pôvodu má priepustné hranice alebo nedostatočne presadzuje colné predpisy týkajúce sa tovaru.	— Rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN (pozri oddiel 4) — Informácie poskytnuté miestnymi zastupiteľstvami, delegáciami EÚ alebo inými delegáciami
— Právne predpisy na boj proti korupcii sa presadzujú nedostatočne a vyskytujú sa ohlásené prípady korupcie v oblasti ťažby a obchodu. — Neexistujú právne predpisy proti praniu špinavých peňazí alebo o bankovom dohľade, prípadne sú nedostatočné alebo sa slabo presadzujú. — Ekonomika je založená prevažne na hotovosti, a to konkrétne pri obchodovaní s nerastnými surovinami.	— Finančná akčná skupina (FATF) http://www.fatf-gafi.org/countries/ — Index vnímania korupcie organizácie Transparency International http://www.transparency.org/research/cpi/overview — Svetový ukazovateľ správy vecí verejných Svetovej banky http://info.worldbank.org/governance/wgi — Správy o celosvetovej finančnej integrite http://www.gfintegrity.org/ — Pozri oddiel 4 týchto usmernení týkajúci sa správy.

- *Bezprostredná blízkosť a regionálne a historické otázky* – tento aspekt poskytuje informácie o pravdepodobnosti nesprávne udaného pôvodu, a to v dôsledku pašovania zo susediacich krajín s historickými väzbami alebo krajín poskytujúcich daňové stimuly.

Ukazovatele	Zdroje informácií
— Deklarovaná krajina pôvodu sa bezprostredne hraničí s oblasťami, v ktorých sa na produkcii nerastných surovín a obchodovaní s nimi podieľajú nezákonné ozbrojené skupiny, zložky verejnej bezpečnosti alebo zločinecké skupiny. — Deklarovaná krajina pôvodu má hospodárske väzby na oblasti zasiahnuté konfliktom a vysokorizikové oblasti a ich súvisiace nezákonné obchodovanie s nerastnými surovinami.	— Rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN — Miestne zastupiteľstvá, delegácie EÚ — Pozri oddiel 4 týchto usmernení týkajúci sa konfliktu.
— Daňová politika krajiny pôvodu podnecuje k pašovaniu nerastných surovín do tranzitných krajín, v ktorých vývoz surovín nie je zdanený alebo je zdanený oveľa nižšími sadzbami.	— Databáza OECD týkajúca sa obmedzení vývozu surovín http://www.oecd.org/tad/benefitlib/export-restrictions-raw-materials.htm

- *Varovný signál: Nerastné suroviny, o ktorých sa tvrdí, že majú pôvod v krajine, ktorá má obmedzené známe zdroje/zásoby alebo predpokladané úrovne produkcie.*

Nižšie uvedený kontrolný zoznam sa týka *otázok súvisiacich s nerastnými surovinami a konkrétnym dodávateľským reťazcom*. Spoločnosti by mali v rámci postupu náležitej starostlivosti predovšetkým overiť, či uvádzaná krajina pôvodu skutočne má známe geologické zdroje alebo dosahuje predpokladanú úroveň produkcie príslušnej nerastnej suroviny. Podobne by mali rozumne posúdiť, či je deklarovaný pôvod logický z hospodárskeho hľadiska – ako je napríklad prítomnosť blízkych a prítazlivých trhov.

⁽¹⁾ Informácie by sa mali pravidelne aktualizovať podľa potreby.

Ukazovatele	Zdroje informácií
<ul style="list-style-type: none"> — Deklarovaná krajina pôvodu má obmedzené známe zdroje alebo zásoby nerastných surovín, pravdepodobné zdroje alebo predpokladané úrovne produkcie nerastných surovín, ako aj osobitné charakteristiky nerastných surovín. — Deklarovaná krajina pôvodu má rozsiahly neformálny alebo maloobjemový a malý ťažobný sektor, v ktorom sú spojené zvyčajne vyššie riziká. 	<ul style="list-style-type: none"> — Britský geologický prieskum: https://www.bgs.ac.uk/mineralsuk/statistics/worldStatistics.html — Geologický prieskum USA: http://minerals.usgs.gov/minerals/pubs/country/ — Národné geologické služby v členských štátoch EÚ — Geologická služba údajnej krajiny pôvodu

B. Varovné signály týkajúce sa dodávateľov

- *Varovný signál: Ak dodávateľia spoločnosti alebo iné známe spoločnosti v hornej časti dodávateľského reťazca pôsobia na niektorom z vyššie uvedených miest pôvodu a tranzitu nerastných surovín, na ktoré sa vzťahujú varovné signály, alebo majú akcionárske alebo iné podiely v spoločnostiach dodávateľov nerastných surovín z niektorého z uvedených miest pôvodu a tranzitu nerastných surovín, na ktoré sa vzťahujú varovné signály, a ak je známe, že dodávateľia spoločnosti alebo iné známe spoločnosti v hornej časti dodávateľského reťazca v posledných 12 mesiacoch získavali nerastné suroviny z miesta pôvodu a tranzitu nerastných surovín, na ktoré sa vzťahujú varovné signály.*

Tieto informácie o konkrétnom dodávateľovi by mali prameniť hlavne z údajov zozbieraných spoločnosťami na základe vykonávania systému náležitej starostlivosti. Keď je známa totožnosť dodávateľa spoločnosti alebo inej známej spoločnosti v hornej časti dodávateľského reťazca, spoločnosti by sa mali snažiť overiť, či dodávateľ pôsobí na mieste, na ktoré sa vzťahujú varovné signály, a to tak, že:

- vyhľadajú na internete všeobecné informácie o uvedenom dodávateľovi/spoločnosti v hornej časti dodávateľského reťazca vrátane správ vlád a medzinárodných organizácií (a najmä správ skupiny expertov OSN) a všeobecnejšie správ medzinárodných a miestnych médií a organizácií občianskej spoločnosti;
- skontrolujú podnikové webové sídla a všetky dostupné správy o náležitej starostlivosti (napríklad dokumentáciu predloženú Komisii pre burzy a cenné papiere USA);
- skontrolujú existujúce schémy náležitej starostlivosti taviarní/rafinérií; keď bude k dispozícii, nahliadnu do pripravovaného zoznamu globálne zodpovedných taviarní a rafinérií zostaveného Komisiou;
- prehľadajú vnútroštátny obchodný register, ktorý môže poskytnúť údaje o tom, kde sa nachádzajú sídla a možné dcérske spoločnosti.

Spoločnosti by tiež mohli nahliadnuť do registrov konečných užívateľov výhod, ak sú k dispozícii, ako aj správ Iniciatívy pre transparentnosť v ťažobnom priemysle (EITI) v danej krajine (ktoré obsahujú čoraz viac informácií o skutočnom vlastníctve spoločností zapojených do ťažobného priemyslu).

C. Okolnosti, ktoré vyvolávajú varovné signály

- *Varovný signál: Ak sa zistia anomálie alebo neobvyklé okolnosti na základe informácií zozbieraných systémom riadenia spoločnosti, ktoré vzbudzujú odôvodnené podozrenie, že nerastné suroviny môžu prispievať ku konfliktu alebo závažnému zneužívaniu spojenému s ich ťažbou a prepravou alebo obchodovaním s nimi.*

Tieto informácie o konkrétnych operáciách takmer úplne pramenia z údajov zozbieraných spoločnosťami v rámci vykonávania náležitej starostlivosti.

Anomálie/neobvyklé okolnosti môžu mať rôzne formy. V dodatku k usmerneniu OECD o náležitej starostlivosti o zlate je uvedený príklad: ak sa v danej krajine obvykle nosia šperky zo 14-karátového zlata (58 %), ponuka údajne recyklovaného šperku obsahujúceho 90 % zlata by sa mala spochybníť.

Ďalšie príklady zahŕňajú situáciu, keď je dodávateľ v hornej časti dodávateľského reťazca (napr. miestny vývozca) nevysvetliteľným spôsobom schopný v krátkom čase zvýšiť objem vyvázaných surovín, a sú k dispozícii správy o častých krádežiach zdrojov nerastných surovín v oblasti, z ktorej podľa odôvodnených domnienok európskeho dovozcu surovinu získava.

Ďalšie príklady „neobvyklých okolností“, konkrétne pokiaľ ide o zlato (a ďalšie vzácne kovy) je možné nájsť v bode 111 usmernenia Finančnej akčnej skupiny o prístupe založenom na rizikách pre obchodníkov s drahými kovmi a kameňmi ⁽¹⁾, ako aj v správe kanadského strediska pre analýzy finančných operácií a oznámení o príručke Prístup založený na rizikách pre obchodníkov s drahými kovmi a kameňmi ⁽²⁾, napríklad:

- Neznámy zákazník požaduje, aby taviareň pretavila zlato na zlaté tehly.
  - Čistota, hmotnosť, pôvod a hodnota zlata sú v colných vyhláseniach deklarované nesprávne.
  - Osoby alebo podniky, ktoré nemajú licenciu a vyrábajú a komercializujú zlato.
  - Zlaté tehly, ktorých fyzikálne vlastnosti nie sú v súlade s priemyselnými normami.
-

⁽¹⁾ <http://www.fatf-gafi.org/media/fatf/documents/reports/RBA%20for%20Dealers%20in%20Precious%20Metal%20and%20Stones.pdf>.

⁽²⁾ <http://www.fintrac-canafe.gc.ca/guidance-directives/compliance-conformite/rba/rba-dpms-eng.asp>.